KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 7 grudnia 1835 PONIEDZIAŁEK. Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) przed południem

Umiera Bolesław W. pochowany w kościele ks. ks. Franciszkanów 1269 roku.

Nro 57.

Nakładem wydawcy Antoniego Tessarczyka.

Francya. Paryż 23 listopada.— Królprezydował w radzie ministrów. Ks. Talleyrand hr. Appony lord Granville i baron Alex. Humboldt mieli onegdaj posłuchanie u króla. Kontradmirał Mackau został mianowany gubernatorem Martyniki i naczelnym dowódzcą siły zbroinej morskiej i lądowej na wyspach Antylskich. Stacya morska tamtejsza ma bydź powiekszona 3 liniowemi okrętami i 3 fregatami pierwszego rzędu.

Dziennik *Monitor* donosi z Bayonny; Jene. Oraa opanował 15 miasto Estellę. W tej okoliczności karliści znaczną ponieśli stratę. Przyprowadzono do Santander 21 listo: galliotę hollenderską mającą na swym pokładzie 300 centnarów prochu i ołowiu dla D. Karlosa. Karoliści koncentrują siły swoje w stolicy Estelli. Ituralde udał się tam z batalionami które powróciły z Aragonii; oprócz tego wyruszyły tam jeszcze 3 inne bataliony. D. Karlos znaydował się 18 w Plencia. Anglicy w Vittoria oczekują odtąd przybycia artytylleryi Jaureguy dowodzi przednią strażą na drodze ku Durango. Słychać że ksiądz Merino który znajdował się dotąd w głównej kwaterze D. Karlosa z 4ma batalionami kastylczyków udał się do Kastylii na powrot, *Gaz. de Fr.* donosi że według listów z Katalonii potwierdza się pogłoska o klęsce kolumny krystynów z 5000 l. złożonej, którą miał pobić dowódzca karolistów Guergue. Słychać na giełdzie że mowa królowej hiszpańskiej w której znajduje się wzmianka o systemacie politycznym p. Mendizabal bardziej zniechęciła aniżeli zadowoliła ultra-liberalistów w Madrycie.

D. 24. W Wandei nowe pokazały się niespokojności. Nie dawno kilku żandarmów w Departamencie Morbihan na gościńcu napadnięci byli od szuanów, którzy w ciemności nocy dali do nich ognia, lecz bezskutecznie. Oddział wojska schwytał jednego z dowódzców szuanów nazwiskiem Belloc. Pogłoska o pośrednictwie rządu angielskiego w zatargach Francyi z Stanami Zjednoczonemi nie potwierdza się. Przeciwnie dziennik angielski *Courier* utrzymuje że cała ta rzecz była zmyśleniem dziennikarskiem.— *Messager des Chambres* mówi: „że do traktatu handlowego który ma być zawarty między Angliją a Hiszpaniją ma jeszcze przystąpić Francya i Szwajcarya. Słychać że p. Bowring udał się w tym celu do Szwajcaryi.— Donoszą z Bordeaux pod d. 19 list. iż tam tak wielkie spadły śniegi że wszelka kommunikacya pomiędzy

Marsylią i Tulonem równie jak i z średnią Hiszpanią zupełnie została przerwaną. GV.

Z *Toulonu* miał wyjść pod żagle okręt liniowy *Montebello* razem z okrętem *Algesiras* i *Jowisz*. Każdy z tych okrętów ma mieć na pokładzie 400 żołnierzy, oprócz tego 2 fregaty, 2 korwety które już są uzbrojone, wyjdą na morze. Statek parowy *Krokodyl* mający na pokładzie 300,000 fr. udał się do Afryki. Słychać że karoliści gotują się do nowego attaku na szaniec przedmostowy pod Behobia. W Irun stoi znaczna siła karolistów która się powiększyła 4 batalionami pod dowództwem jen. Segastibelza i Ituria. Brat tego ostatniego jest dowódzcą twierdzy w służbie królowéj Krystyny.— W Katalonii, gdy się karolistom nie udało oblężenie Solsony cofnęli się do Vich. Korpus ten składa się z 4000 ludzi. – Jen. Mina ogranicza dotąd swoje działania na organizacyi wojska, oczekując dotąd posiłków z Portugalii, które mają przybydź z Kadyxu na okrętach do Barcellony. Legija francuzka ma przeznaczenie udadź się do Aragonii.— Mina na nowo zażądał posiłków od rządu Donoszą z Madrytu że przedstawienie dane w teatrze *de la Cruz* na korzyść składek publicznych przyniosło 32,721 real. Królowa zapłaciła za lożę 3000 r. Infant D. Francisco 1500 r. Z Kadyxu przysłano dobrowolnych składek 25000 r. W Madrycie zebrano podobną składkę 8375 r.

D 16. Słychać tu że jen. Kordowa będzie odwołany, że dowództwo armii północnéj obejmie po nim jen. Morillo.—Dziennik *Echo* zapewnia że ks. Infantado stanowczo przeszedł na stronę królowéj. Wiadomo że syn tego księcia służył w wojsku karolistów i został wzięty do niewoli. Gdy pod czas wymiany niewolników, karoliści ofiarowali za niego oficera z wojska królowéj sprzeciwiał się temu książe, mówiąc iż występek jego powinien być wprzódy ukarany. Ztąd nie którzy wnioskują że ks. Infantado uważa sprawę D. Karlosa za zginioną. Tenże sam dziennik utrzymuje że pogłoska o nastąpić mającém ustąpieniu przez Hiszpaniją wysp Balearyjskich na rzecz Anglij jest zmyślona. P. Mendizabal w każdym przedmiocie działa energicznie; i tak niedawno na mocy jego rozporządzenia kompanija gwardyj narodowéj została rozwiązana za to iż wzbraniał się przyjąć oficerów mianowanych od rządu.— Wielki ruch panuje we wszystkich prowincyach. Południowe prowincye szczególnie ubiegają się w patryotycznych usiłowaniach Prowincye te posłały 5,000,000 r. dla armii północnéj. — Ks. Frias poseł hiszpański w Paryżu kazał swoim kosztem i na swoim żołdzie zaciągnąć kompaniją strzelców pieszych na rzecz królowéj.— *Gazeta Dworu* między innémi tak się wyraża co do rządów P. Mendizabal. „Ministeryum nasze posiada zaufanie tronu i narodu, i zaiste gdyby nie to zaufanie trudnoby było rządowi odnieść zwycięztwo w pogodzeniu umysłów rozdwojonych bez użycia siły i krwi rozlewu. Zaufanie to zostało usprawiedliwione. — Rząd dopełni swoich przyrzeczeń, albowiem dotąd wszystko czynił co tylko było w jego mocy. Niechętni,

którzy usiłują rozszerzać złośliwe podejrzenia będą zawstydzeni, albowiem z wykonaniem danych przyrzeczeń połączone jest przekonanie polityczne rządu. Z resztą rząd samby siebie zniesławił gdyby mógł niedotrzymać danego słowa Czyliż można żądać większych rękoymi? jakież ministerium może je dadź?"

Uczony kongres historyczny w Paryżu, którego członkami są nietylko wszyscy francuzcy historycy lecz także i uczeni zagraniczni, rozpoczął swoje posiedzenie 15 lis. Drugie posiedzenie odbyło się d. 18.

Statystyka wyższych instytutów naukowych w Paryżu na rok 1835 i 6 jest następująca: Uczniów prawa 3,454, medycyny 4,500. Szkoła realna liczy uczniów 67. Kollegium Sgo Ludwika 290 *internes* a 575 *externes*. Kolegium Ludwika W. 500 *internes* 500 *externes* razem 1000. Kollegium Karola W. uczniów 794. w ogóle liczba uczącej się młodzieży 5 do 6 razy jest większą aniżeli w latach poprzednich bywała.

Z dzienników karlistowskich dowiadujemy się że 7 listopada jene: Guergue uderzył na korpus krystynów złożony z 5000 piech: i 800 jazdy, pomiędzy Tova i Cerrera i tychże pobił na głowę. 3500 krystynów miało dostać się do niewoli lub zginąć. 1500 ludzi ratowało się ucieczką. 130 koni i 4 działa wpadły w ręce karolistów. Takim sposobem korpus ten został zupełnie zniszczony. Trudno temu wierzyć znając jak mylne i pełne przesady są podania karolistów. Oczekujemy potwierdzenia tej wieści ze strony krystynów. Według wiadomości od Pyreneów pogłoska o rozstrzelaniu jen. O'Donnel w Barcelonie jest mylna W Galicyi karoliści pod dowództwem pułk. Arroyo zagrażają miastu Korunna, do czego najbardziej przyczyniła się opieszałość gubernatora miasta. Jener. Mina w Katalonii w wielu punktach połączył rozrzucone korpusy. Ma on zamiar połączyć je z wojskami stojącemi w Valencyi i Aragonii. Zjednoczenie te wojsk będzie kształcić centrum trzech prowincyi. Z tego punktu bowiem najłatwiej wojsko działać może na te punkta któreby mogły bydź zajęte przez karolistów. Karoliści sami pochwalają ten plan lecz wątpią iżby mógł bydź uskutecznionym; a to z powodu, że Cabrero i Sarradar na czele 8000 lu: zajęli północną część królestwa Valencyi. Jen. zaś Guergue rozpoczął działania przeciwko Krystynom w Katalonii.

Do d. 3 listo. do Vittoryi przybyło przeszło 300 zbiegów karolistowskich. Hr. Cartagena ogłosił 10 tysięcy fr. nagrody i zupełne uwolnienie od rekrutacyi temu kto dostawi umarłego lub żywego jednego z następujących naczelników burzycieli: Lopez, Ramos, Sarniento i księdza Freyo. GV.

Hiszpanja. Zgromadzenie Kortezów.— Izba procerów d. 12 list. Posiedzenie otworzone było pod prezydencyą P. Villejo biskupa Majorki. Izba naprzód przystąpiła do mianowania dwóch sekretarzy. Wybory padły na ks. Rivas i margrab. Miraflores przybyłego niedawno z Paryża. Następnie ustanowiono komissyą rozpoznawczą do sprawdzenia tytułów Procerów, złożonej z 5 członków, poczem zamknięto po-

siedzenie o godzinie 2 po południu.

Izba Prokuradorów. Posiedzenie rozpoczęło swoje działania 12 list: pod prezydencyą p. Campillo o godz: 12. Członków przytomnych było 116. Dawny prezydent Izby hr: Almodovar teraźniejszy minister wojny zasiadł krzesło prezydenta. Przy zagajeniu posiedzenia starał się hrabia Almadovar obszernie dowodzić że na posiedzeniu obecném powinien zasiadać na pierwszem miejscu Prezydent Starszeństwa: nie zaś cywilny gubernator Madrytu jak w roku zeszłym:

Wniosek ten jednogłośnie został przyjęty i natychmiast zaproszono pana Campillo który liczy lat 79 ażeby zajął krzesło prezydenta. Gdy tę formalność wykonano, minister wojny ustąpił, Izba przystąpiła do wyboru sekretarza który padł na pana Kindalar. Następnie głosowano na wybór tymczasowego prezydenta. Wybór padł na p. Isturiz. Sekretarzami mianowani byli PP. Caballero i Polo de Mongo poczem izba o godz: 2 została odroczoną. Słychać za rzecz pewną że D. Karlos zaciągnął pożyczkę 25,000,000 fr. a to jak mówią we Włoszech. Na mocy zawartych w tym przedmiocie układów, wypłata tej pożyczki z procentem ma nastąpić dopiero po wstąpieniu na tron D. Karlosa. Stronnicy jego spodziewają się że w zaciągającej się armii stotysięcznej przynajmniej trzecia część znajdzie się gorliwych stronników D. Karlosa których uzbrojenie więcej jemu przyniesie korzyści aniżeli królowej, skoro tylko zdarzy się sposobność przejścia na stronę przeciwną. GPS.

Turcya. Konstantynopol 5 listop. Eskadra turecka złożona z 6 okrętów wojennych pod dowództwem W. admirała Tahir paszy udała się do Dardanellów. Przeznaczenie tej eskadry dotąd nie wiadome. Podczas niebytności Kapudana paszy obejmie naczelnictwo w wydziale morskim Namik pasza. W Konstantynopolu zaraza morowa coraz się szerzy. GPS.

Ameryka północna. Nev-York 28 lis. Przybył do Baltimore król pruski poseł i radzca stanu Roener. Do Filadelfii przybył hr: Surviliers (Józef Bonaparte) który zamyśla spędzić resztę życia w Ameryce.

Mexyko 7 paźdź: Jenerał Bravo wsiadł na okręt w Acapulco. Spokojność tu panuje zupełna. Senat jeszcze nic stanowczego nie rozstrzygnął co do Izby reprezentantów.

Mam zaszczyt donieść wszystkim lubownikom ogrodnictwa, iż tu przybyłem ze zbiorem najpiękniejszych i najlepszych drzewek owocowych wszelkiego rodzaju. Mam 200 gatunków goździ pełnych hollenderskich, 100 gatunków róż agrestu, malin i porzyczek angielskich, tudzież nasion kwiatów i jarzyn, po cenie umiarkowanej, ręcząc za ich prawdziwość.

Fridr. Wilh. Wagner.

mieszkam pod Białą Różą na Stradomiu.

Przybyli do Krakowo od 4 do 5 grudnia 1835 r: Ankwicz hr. z Galicyi.

Dziś w południe ciepła stopni 0.

Główny kantor redakcyi Kuryera w księg: p. Kocha obok kośc. P. Maryi w rynku.